

Pápež Benedikt XVI. vyzval na nukleárne odzbrojenie

Pápež Benedikt XVI. dnes vyzval na nukleárne odzbrojenie a zastavenie šírenia jadrových zbraní s tým, že nukleárna technológia by mala byť využívaná na podporu svetového rozvoja. V príhovore k pútnikom vo svojom letnom sídle Castel Gandolfo pápež tiež apeloval na prepustenie Juhokórejských rukojemníkov zadržovaných v Afganistane. Využívanie nevinných k vymáhaniu požiadaviek označil za hrubé porušovania ľudskej dôstojnosti, ktorá je v rozpore so základnými normami civilizácie.

Afganský prezident Hamíd Karzaj dnes označil únos skupiny 22 Juhokórejčanov hnutím Talibanu

za hanebný. V rozpore s islamom je podľa neho odvlečenie juhokórejských žien, ktoré tvoria väčšinu z unesenej skupiny. Afganský prezident sa tak po prvý krát vyjadril k rukojemníckej dráme kresťanských dobrovoľníkov, ktorých afganskí rebeli odvliekli z autobusu počas ich cesty minulý týždeň. Juhokórejský vyslanec sa na stretnutí poďakoval prezidentovi za pomoc afganskej vlády pri riešení rukojemníckej krízy. Afganské úrady medzičasom informovali, že dosiaľ nedošlo k žiadnemu pokroku na bezpečné prepustenie rukojemníkov.

Rádio Lumen, 17:30, 29.7.2007

Najvyšší gotický oltár na svete

LEVOČA - Neskorogotický oltár sv. Jakuba (1507 - 1510/ 18) sa nachádza v kostole s rovnomenným názvom. Tento umelecký skvost je zároveň najvyšším gotickým oltárom na svete (18, 62 m). Jeho autorom je Majster Pavol z Levoče

- jeden z najvýznamnejších stredovekých rezbárov. Maliarska časť sa pripisuje majstrovi Hansovi. Hlasovať zaň môžete na www.bleskovky.sk/divyslovenska.

Krídlový oltár pozostáva z predelu, kde je zobrazený vý-

jav Poslednej večere a z nadstavca. V strede je skriňa so sochami Panny Márie, svätého Jakuba a sv. Jána Evangelistu, na krídlach zase reliéfy s výjavmi zo života apoštolov. Na zadných stranách krídel sa nachádza 8 malieb podľa predlohy L. Cranacha a H. L. Schäu- feleina.

Predstavujú napr. Getsemanskú záhradu a Judášovu zradu, Korunovanie trnám či Krista pre Pilátovým súdom a Zmŕtvychvstanie. **V. Ilková**
Nový čas, 28.7.2007

Osobný tajomník pápeža varuje pred šírením islamu do Európy

Pozor na islam a jeho šírenie do Európy. Osobný tajomník pápeža Benedikta XVI. varuje, že by sa tým ohrozila identita kontinentu. Pozdáva sa mu aj spojenie islamu a násilia v pápežovom prejave. Ten však vyvolal vlnu nepokojov v moslimských krajinách. **Rádio OKEY, 18:00, 27.7.2007**

Nový kláštor

DETVA - Karmelitánskemu kláštoru Božieho milosrdenstva požehnal včera v Detve banskobystrický biskup Rudolf Baláž. V kláštore sa na celý život zavrelo pred svetom 11 rehoľníčok. **(tasr, sita)Nový čas, 29.7.2007**

Citáty pápeža cez esemesky

Organizátori blížiacej sa návštevy pápeža Benedikta XVI. v Rakúsku ponúkajú veriacim každodenné esemes správy s citátmi hlavy Katolíckej cirkvi. Viedenská arcidiecéza oznámila, že v rámci služby, ktorú spustili v nedeľu a bude trvať do pápežovej septembrovej návštevy, dostanú záujemcovia bezplatne výňatky z jeho kázni, požehnaní a diel.

Niektoré citáty budú pochádzať z čias, keď bol Joseph Ratzinger ešte kardinálom. Benedikt XVI. v Rakúsku od 7. do 9. septembra navštívi pútnické miesto Mariazell pri príležitosti 850. výročia jeho vzniku.

Bude slúžiť omšu vo viedenskom Dóme sv. Štefana. Informácie možno nájsť na www.papstbesuch.at. **(tasr), SME, 31.7.2007**

Stručne

Bulhar Sergej Antonov, ktorý bol obvinený zo spoluúčasti na atentáte na Jána Pavla II., ale pre nedostatok dôkazov ho oslobodili, zomrel vo veku 58 rokov v Sofii. Mehmet Ali Agca, ktorý pápeža postrelil, o nebohom tvrdil, že mu poskytol zbraň. Hoci mŕtvoľa Antonova ležala až dva týždne v jeho byte, polícia sa o jeho smrti dozvedela až po tom, čo susedka upozornila, že ho už dlhšie nevidela. **(ČTK), PRAVDA, 2.8.2007**

Prodi kritizoval cirkev pre dane

RÍM. Taliansky premiér Romano Prodi vyvolal polemiku, keď vyjadril poľutovanie, že cirkev nehrá svoju úlohu v boji proti daňovým únikom. V denníku Corriere della Sera citoval svätého Pavla, ktorý odsudzoval jav, ktorý je v Taliansku rozšírený. Vyhlásenie vzbudilo odpor pravicovej opozície i katolíckej cirkvi. **SME, 3.8.2007**

Kalvária, zastávka na ceste Európou

Kalváriu už tretie leto upratovali mladí ľudia z rôznych krajín. Tento rok bol medzi nimi pár z Južnej Kórey.

Na Kalvárii celý júl pracovali brigádnici. Počas štyroch týždňov sa tu vystriedali dva turnusy, mladí ľudia z Francúzska, Belgicka, Španielska či Chorvátska. „Tento rok sme tu mali dokonca aj pár z Južnej Kórey,“ hovorí jedna z vedúcich tábora Jana Panáková. Dodala, že pre väčšinu brigádnikov bola Kalvária jednou zo zastávok na ceste po Európe. Robili jednoduché stavebné práce a environmentálne úpravy. „Čistili chodníky, spod hrubého nánosu zeminy sa podarilo odkryť aj kamennú cestičku. Vysekávali agáty, ktoré bránili vo výhľade na mesto.“

Tábor už po tretí rok organizovala Asociácia priemyslu a ochrany prírody a Staré Mesto.

Mestská časť Staré Mesto v rozpočte na tento rok s investíciou na Kalváriu neráta. Napriek tomu, že projekt obnovy schválili pred piatimi rokmi. Ráta so zakonzervovaním a prezentáciou základov pôvodných zastavení. Pozemok, na ktorom sa Kalvária nachádza, je síce v mestskej časti Staré Mesto, ale patrí Rímskokatolíckej cirkvi.

Na fare nám na otázku, či nemajú tento rok nejaké plány s obnovením Kalvárie, odpovedali, že sa máme obrátiť na pamiatkarov. Tí sa však zaoberajú výskumom a nie investíciami do obnovy. V roku 2003 Staré Mesto a APOP urobili kampaň na získanie sponzorských darov na obnovu Kalvárie. Získali však len jeden dar 100-tisíc od tabakového koncernu. Peniaze použili na rekonštrukciu studne. Mestská časť dvakrát neuspela so žiadosťou o grant od Európskej únie.

Asociácia v tejto súvislosti oslovila aj bratislavské farnosti, tie však na obnovu neprispeli.

Kopec, nazývaný Kalvarie Berg, bol pôvodne vinohradom, neskôr ho vyklčovali a porast tvorila tráva a kríky, momentálne je to lesnatá plocha a ochranári trvajú na zachovaní lesa. Kopec bol dominantou mesta, historické veduty ho zachytávajú s tromi krížmi na vrchole. Z pôvodných stavieb zostali zachované len niektoré základy a torzo jedného zastavenia. (japa)

SME, 2.8.2007

Pápež v mobile

Cirkev láka veriaciach aj prostredníctvom esemesiek

Rakúska katolícka cirkev stavila na modernú reklamu. Veriaci si na obrazovke svojho mobilného telefónu môžu prečítať pápežove citáty, texty kláštorných piesní, dokonca si objednať jeho fotku.

Z pápeža Benedikta XVI. sa stala mediálna hviezda.

Rovnako ako veľké rockové celebrity pripravujú svojich fanúšikov na svoje vystúpenie, rozhodli sa mediálni poradcovia pápeža urobiť reklamu septembrovej návštevy pápeža v Rakúsku. Hlava katolíckej cirkvi sa chce ľudu priblížiť aj prostredníctvom moderných technológií. Tentoraz si môžete prečítať výroky pápeža priamo na displeji svojho mobilného telefónu.

Zaregistrovaným záujemcov denne prichádzajú vybrané myšlienky a citáty zo spisov a vyhlásení pápeža, ktoré ich majú priblížiť k Bohu.

„Dôkladne zvolené citáty povzbudzujú, predovšetkým cez prázdniny, k úvahám o Bohu, viere, podstate bytia a zmysle života, „presvedčajú duchovní pod Alpami.“

Služba však ponúka aj ďalšie zaujímavé vymoženosti techniky. Mobil môže zdobiť obrázok pápeža, veriaci si môžu vyspevovať texty náboženských piesní, chorály mníchov a telefón môže dokonca vyzvárať v rytme zvonov z viedenského Dómu svätého Štefana. Pápežské esemesky sa líšia od klasických komerčných servisov nielen obsahom, ale aj tým, že ich príjemca dostane bezplatne.

Na aktiváciu potrebujete zaslať esemesku na číslo +4306646606651 so slovom „segen“, čiže požehnanie.

Návšteva pápeža Benedikta XVI. je naplánovaná na 8. september, keď pápež povedie svätú omšu v pútnickom meste Mariazell. (mrx)

Plus jeden deň, 31.7.2007

Pápež Benedikt XVI.: Požehná vám aj cez mobil!

VIEDEŇ - Aj katolícka cirkev kráča s dobou. Pápež Benedikt XVI. sa v septembri chystá do Rakúska, kde odprezentuje prevratnú novinku - požehnanie cez esemesky!

Veriaci si okrem toho môžu na svoj mobilný telefón objednať aj zaslanie pápežových výrokov. Samozrejme, zadarmo.

„Starostlivo vybrané citáty povzbudzujú, hlavne cez prázdniny,

k úvahám o Bohu, viere, podstate bytia a zmysle života,“ zdôvodňujú duchovní. K dispozícii sú aj fotografie, texty náboženských piesní alebo chorály mníchov.

„Pápežove esemesky“ sa od bežných komerčných budú líšiť nielen obsahom, ale aj tým, že ich príjemca dostane zdarma. Odpovede od Svätého Otca sa potom veriaci dočkajú 8. septembra. Nový čas, 31.7.2007

Esesesky

Cirkev, ktorá kritizuje konzumný štýl života na Západe, šokuje.

Ovečky môžu dostať požehnanie od pápeža už aj cez mobil.

Ak zoberieme do úvahy rozmach mobilnej komunikácie, esemesku od Benedikta XVI. vám pošlú kdekoľvek. Nemám nič proti mobilom a ani proti cirkvi. Spomínam si, ako sa naši farári sťažovali, že ľudia po nedeliach chodia namiesto do kostolov po hypermarketoch.

Obchody chceli zavrieť. Ak pustia do chrámov mobility, už ani na spoved'

veriaci nepôjdu. Zvládnu to cez telefón. Farárovi odošlete, ako ste zhršili a o chvíľu vám vo vrecku zavibruje: „Polepsit. Päť krat Zdravas, šesť krat Otčenáš a je ti odpustené! „ Do kostola nevkróčí už ani noha. A pastierske listy budú posielat' e-mailom. Mňa by najviac zaujímalo, ako Benedikt XVI. komunikuje s tým hore. E-mailom či esemeskami? A možno si posielajú ememesky.

Aj cirkev v tomto svete spadla na hlavu. Rovno z neba.

Ivan Netík, Nový čas, 31.7.2007

Drevené kostolíky prežili bez kúska železa stáročia, vojny i socializmus

VÝCHODNÉ SLOVENSKO - Dokumentom šikovnosti, zručnosti a umu dávnych staviteľov možno nazvať unikátne drevené kostolíky.

Dodnes sa u nás zachovalo takmer 50 takýchto skvostov ľudovej architektúry.

Najviac ich nájdete v severovýchodnej časti Slovenska.

Zvláštnosťou jedinečnej skupiny stavieb bola technológia ich výstavby.

Stavitelia si museli vystačiť len s drevom. Nesmeli použiť ani železné klinec. Strechu pokrývali zásadne dreveným šindľom.

Rímskokatolícke kostoly

Napriek tomu ich výtvyry odolali stáročiam, nepokojom, vojnám a dokonca i socializmu, ktorý neprial ničomu, čo bolo spojené s náboženstvom.

K najstarším na Slovensku patria rímskokatolícke drevené kostolíky. Typické sú svojím dvojdľovým pôdorysom a vysokou strechou. Na Slovensku ich je päť - v Trnovom okrese Žilina, v Tvrdošine a Zábreží na Orave, v Rudne (premiestnený do múzea v Martine) a v Hervartove neďaleko Bardejova.

Kostolík v Hervartove z konca 15. storočia je zasvätený sv. Františkovi z Assisi. Dnes sa v ňom už odohrávajú len slávnostné omše a občas cirkevný sobáš.

Má rýdzo gotický charakter a je postavený z červeného smreka. Dneďavna pri ňom rástla lipa presne taká stará ako kostol. Pre hrozbu narušenia statiky ju však museli vyrúbať.

Z jej kmeňa miestny rezbár vytvoril sochu patróna kostola, ktorá stojí hneď vedľa oltára. Stáročnú stavbu zrekonštruovali v rokoch 1985 až 1990 do pôvodnej podoby.

Gréckokatolícke cirkvi

Najbohatšiu skupinu tvoria drevené chrámy východného obradu, teda gréckokatolícke kostoly zvané „cerkvi“. Vznikali postupne v 17. až 19. storočí. Najcharakteristickejším ich znakom je trojdielnosť priestoru, ktorá symbolizuje Svätú Trojicu. Trojdľové stavby s charakteristickými kupolami majú väčšinou dominantné miesto v obci, často sú postavené na kopci. Vedľa chrámu vždy stojí rovnako drevená zvonica. Pri spevňovaní zrubovej základne sa pôvodne zásadne nepoužívali

žiadne klinec. Neoddeliteľnou súčasťou „cerkvi“ je tzv. ikonostas, teda drevená stena s obrazmi, ktorá oddeľuje oltár od ostatných priestorov. Výzdoba interiéru býva v duchu cirkvi východného obradu veľmi bohatá a farebná.

Pohnuté osudy

V súčasnosti je viacero chrámov prenesených do skanzenov a múzeí.

Jeden z najväčších kostolíkovo zasvätený Ochrane Presvätej Bohorodičky presťahovali z Mikulášovej do Bardejovských Kúpeľov ešte v roku 1931. Vtedy už pomaly chátral, pretože obyvatelia dediny si postavili murovanú „cerkev“.

Podobne sa do skanzenu vo Svidníku dostal chrám z Novej Polianky, či do humenského skanzenu kostolík z Novej Sedlice. Zaujímavosťou je osud pôvodne pravoslávneho kostola postaveného v obci Habura na začiatku 16. storočia.

Haburčania ho v roku 1759 predali Malej Poľane, kde ho zasvätili svätému Mikulášovi. Aj tu si však časom postavili kamennú stavbu a drevený kostolík sa napokon ocitol až v ďalekom Hradci Kráľové, kde dodnes stojí v Jiráskových sadoch. V roku 1968 bol súbor 27 drevených kostolíkovo vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Gréckokatolícke chrámy :

BODRUDŽA: Kostolík bol komplexne zrekonštruovaný pred tromi rokmi.

CIBULOVITÉ VEŽIČKY: Charakterizujú východnejšie odnože kresťanstva.

LADOMÍROVÁ: Cerkva Archanjela Michala dodnes slúži svojmu účelu, teda bohoslužbám pre veriacich.

HERVARTOV: Vzácne nástenné maľby v interiéri kostolíka pochádzajú z roku 1665.

AKO HLASOVAŤ?

HLASUJTE prostredníctvom korešpondenčného lístka, na ktorý nalepíte kupón a pripišete svojho kandidáta. Na lístok okrem adresy uveďte svoje telefónne číslo, aby sme vás mohli kontaktovať v prípade výhry. Na zapojenie do súťaže vám stačí jeden kupón. Čím viac korešpondenčných lístkov pošlete, tým máte väčšiu šancu vyhrať. Hlasovať teda môžete viackrát.

Hlasovať môžete aj prostredníctvom internetu na www.plus1den.sk. O siedmich slovenských unikátoch rozhodne spočítanie hlasov z internetu a korešpondenčných lístkov.

EUBOMÍR FERKO

HEADÁME 7 SLOVENSKÝCH UNIKÁTOV

1. Dóm sv. Martina
2. Centrum Bardejova
3. Oltár Majstra Pavla z Levoče
4. Vlkolínec
5. Most Apollo
6. Dóm sv. Alžbety
7. Drevené kostolíky
8. Trenčiansky hrad
9. Oravský hrad
10. Mincovňa v Kremnici
11. Bojnický zámok
12. Spišský hrad a Sp. kapitula
13. Vodné dielo Gabčíkovo
14. Červený Kameň
15. Banská Štiavnica

Zrušte pláž pre naháčov!

V Thermal parku Bešeňová majú prvú oficiálnu nudapláž na Slovensku. Viacerí obyvatelia obce spolu s miestnym farárom bijú na poplach a naháčov odmietajú. Nudisti si naopak opaľovanie bez plaviek na streche jednej z budov pochvalujú.

Ľudia opaľujúci sa bez plaviek majú v Bešeňovej úplné súkromie. Od ostatných návštevníkov kúpaliska sú oddelení celtou. K dispozícii majú okrem ležadiel aj sprchy, kde sa môžu schladiť. „Ľudia, ktorí sa chcú opaľovať bez plaviek, sú spokojní, že ich nikto nevyrušuje,“ povedal Miroslav Parobek, hovorca Thermal parku.

Starší ľudia z Bešeňovej spolu s farárom Jozefom Galovičom sú proti nudapláži. „Keby som o tom vedel skôr, ihneď zakročím. V tejto veci budem určite hovoriť s majiteľom,“ povedal nahnevaný farár.

Obyvatelia obce sa na adresu nudistov vyjadrili oveľa tvrdšie. „Nebudú nám tu kaziť morálku a taktiež nebudeme podporovať hriechy. Sme za zrušenie takejto pláže,“ povedala za všetkých odporcov nudistov Marta Hyllová (70) z Bešeňovej. **(kil)**

Nový čas, 2.8.2007

Cyril a Metod podľa Fica

Niečo už naznačila Daniela Kapiťanová v jednom slovenskom denníku, keď sa pozastavila nad nedávnou reakciou troch najvyšších ústavných činiteľov, ktorí namiesto toho, aby vydali svoje vyhlásenie ku Dňu Cyrila a Metoda, vydali ho k (ne)ohlasom tohto sviatku v médiách.

Všetci traja najvyšší ústavní činitelia si totiž s veľkým znepokojením všimli ľahkovážny postoj väčšej časti médií k oslavám štátneho sviatku príchodu svätých Cyrila a Metoda na naše územie a apelovali na slovenské médiá, aby sa k národnokultúrnym tradíciám prestali správať macošsky.

Vsjo jasno, začem bukvy, zdalo by sa v súlade s duchom a slovníkom niekdajšieho režimu, ktorého nahradenie ktoréhosi 17. novembra si zasa nevšimol jeden z troch právom rozhorčených ústavných činiteľov. (A aby si aj v tomto denníku všimli, že si ich pán premiér všima aj naďalej, stačil jeden článok Jána Krstiteľa Balázsa na margo pod Velehradom vypísaného bolševika - t. j. ešte za toho režimu, ktorého rodnej vernej vedúcej sily členmi boli prinajmenej dvaja z troch najvyšších dnešných - aby pán premiér odmietol odpovedať redaktorky tohto denníka na otázky s týmto sviatkom zjavne nesúvisiace).

Dunaj ani dlho nedunel a niekoľko lún za lunou sa odvalilo smerom ku Gabčíkovu a opäť sme si zasviatkovali. Pán premiér opäť nelenil a objavil v sebe ďalšiu národno-štátnickú strunu, vydajúc vyhlásenie k 15. výročiu prijatia Deklarácie o zvrchovanosti Slovenska, o. i. rečúc: „V dnešných dňoch, ako člen Európskej únie, chápeme, aké štátnicky predvídave bolo rozhodnutie vytvoriť nezávislú Slovenskú republiku. Slováci ako štátotvorný národ prejavili zodpovednosť sami za seba... Predseda vlády Slovenskej republiky Robert Fico si nadovšetko želá, aby sme zo Slovenskej republiky pre slovenský národ, aj pre lojálne menšiny, vybudovali skutočný a pokojný domov.“ Zásadná podotázka: Ktoráže to menšina je nelojálna, dodnes zodpovedaná nebola, hoci VŠETCI vieme, ktorú mal na mysli.

Vráťme sa však na úvod - či ešte kúsok skôr, teda do roku 867, keď boli spomínaní bratia (Cyril a Metod) pred pápežom Hadriánom II. v spore s tzv. trojjazyčníkmi a keď obhajovali „staroslovienčinu nelen ako jazyk spisovný, ale aj cirkevno-kresťanský proti názoru, že sú len tri jazyky, ktorým sa patrí v knihách sláviť Boha: hebrejský, grécky a latinský“.

Konštantín týmto trojjazyčníkom vysvetľoval slová Kristove, ktoré povedal svojim učeníkom: „Či Boh neposiela dažď všetkým rovnako, alebo či slnko tak isto nesvieti všetkým? Či nedýchame na vzduchu všetci rovnako?“ - a (Konštantín) pokračoval: „A vy sa nehanbíte, uznávajúc len tri jazyky, akoby všetky ostatné národy a plemená boli slepé a hluché? Povedzte mi, Boha robíte bezmocným, že nemôže dať rovnaké práva všetkým národom alebo závistlivým, že nechce?“

Akceptujúc rozčúlenie pána premiéra a jeho kolektívu nad ignorantskými médiami rozmýšľam, ako sa táto cyrilometodská tradícia (spomínaná aj v samotnej Ústave SR) prejaví vo vzťahu k menšinám. A ich príslušníkom. Či príslušnícke.

Róbert Kotian
HN, 1.8.2007

Nové nariadenie

Každé gynekologicko-pôrodnické oddelenie bude musieť robiť umelé prerušenie tehotenstva. Hoci niektoré zariadenia odmietajú v súčasnosti tieto zákroky robiť, podľa navrhovanej legislatívy musia vo svojom zariadení zabezpečiť aj tieto výkony.

Lekár má teraz právo odmietnuť urobiť pacientke umelé prerušenie tehotenstva. V praxi to funguje takto.

Silvia Balázsová, hovorkyňa ministerstva zdravotníctva: „Môže hociktorý lekár odmietnuť vykonať tieto výkony, ak mu v tom bráni osobné presvedčenie.“

MUDr. Anna Boháčiková, primárka Gynekologicko-pôrodnickej kliniky Bratislava Kramáre: „Streťávame sa s tým, keď bratislavskí pacienti sú posielaní z iných tých súčastí Fakultnej nemocnice z iných pracovísk k nám, s tým že nikde inde sa nerobia.“

Ministerstvo zdravotníctva navrhuje zmenu. Každé gynekologicko-pôrodnické oddelenie bude musieť zabezpečiť umelé prerušenie tehotenstva, sterilizáciu, či umelé oplodnenie. A to aj v prípade, ak to lekári na oddelení momentálne odmietajú robiť.

MUDr. Ladislav Pásztor, prezident Asociácie súkromných lekárov: „Pokiaľ by lekár mal niečo

vykonať čo bráni jeho osobnému presvedčeniu ale viere, určite je tam nebezpečie, že môže poškodiť konkrétneho pacienta.“

Silvia Balázsová, hovorkyňa ministerstva zdravotníctva: „Zdravotnícke zariadenie bude musieť zabezpečiť služby iným lekárom, ktorému osobné presvedčenie nebráni tieto výkony vykonávať.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Myslím si, že takýto návrh zákona jednoznačne porušuje základné ľudské práva, pretože lekár má právo odvolať sa na svoje svedomie v tak závažnej otázke, ako je práve otázka života.“

Iné pravidlá by mali mať ambulancie. Tie môžu požiadať o výnimku.

Silvia Balázsová, hovorkyňa ministerstva zdravotníctva: „Aby v ich povolení na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia bolo jasne uvedené, že predmetom poskytovania služieb nie sú tieto výkony.“

Navrhovaná legislatíva môže spôsobiť problémy zdravotníckym zariadeniam z menších miest. Spomínané zákroky totiž niektoré z nich odmietajú momentálne robiť.

Zuzana Eliášová
TV Markíza, 19:00, 30.7.2007

Matka Tereza

„Zošúverené tváre starých ľudí, zápch dezinfekčných prostriedkov a chlad v porovnaní s vonkajšou horúčavou, pocit, že niekto z ľudí naokolo už čoskoro zomrie,“ tak pre Pravdu opísala, ako to vyzerá na mieste, kde Matka Tereza prežila desiatky rokov.

Aby však mohla vypočúť svoje volanie, musela sa najskôr postaviť svojim nadriadeným. „Bola výnimočná, pretože sa jej podarilo zbaviť charitatívnu činnosť čisto kresťanskej nálepky v časoch, keď budúcnosť kresťanstva bola v hinduistickej Indii neistá,“ povedal pre Pravdu Gézim Alpion, profesor sociológie na Birminghamskej univerzite. „Aby, ako sama hovorila, priniesla Ježiša do slumov Kalkaty, musela sa odkloniť od zvyklostí loretského rádu, ktorého bola členkou, aj mnohých ďalších. Tie sa totiž zameriavali prevažne na výchovu detí z privilegovaných rodín,“ hovorí autor knihy Svätica alebo celebrita.

Na to, aby mohla pomáhať tým, čo to potrebovali, podľa svojich predstáv, rozhodla sa založiť vlastný rád. „V jej prípade Vatikánu trvalo viac ako desaťročie, aby pochopil dôležitosť toho, čo Matka Tereza robila v Kalkate,“ hovorí Alpion. Nový rád dostal meno Misionárky lásky a spája sa s ním nezvyčajný habit - Matka Tereza porušila zvyklosti, keď za svoj odev zvolila biele indické sári s modrým lemovaním. „Keď Vatikán zistil, aký je potenciál Matky Terezy, z mníšky vybudoval osvedčenú katolícku značku,“ tvrdí Alpion. Práca Matky Terezy však prekračovala hranice jednej viery. Jej mníšky sa starali o umierajúcich bez ohľadu na ich pre-

svedčenie, v nemocniciach dostávali mpslimovia na smrteľnej posteli Korán, hinduisti vodu z Gangy a kresťania posledné pomazanie.

„Napriek tomu, že mnohé iné rádové sestry a bratia robili v rovnakom čase podobné skutky, symbolom solidarity sa stala Matka Tereza,“ hovorí Robert Inchausti, profesor z Kalifornskej polytechnickej univerzity, ktorý skúmal fenomén slávnej Albánky. „Zásľuhu na tom malo šťastie a médiá. Jej práca v Indii zaujala novinárov a pre mnohých sa stala symbolom skutočnej, nielen hlásanej viery. Navyše splňala predstavu médií o prototypy mníšky - bola malá, nesebecká, starnúca, nebojácna. Navyše dokázala hovoriť jednoducho a z pohľadu takého radikálneho v porovnaní so súčasným zmýšľaním, že to znelo takmer prorocky,“ dodáva Inchausti.

Matka Tereza si svoju popularitu uvedomovala. „Využívala ju pre svoju vec, napríklad na získanie obydlí, ktoré boli nevyužívané, pre umierajúcich. Dokázala presvedčiť politikov, aby pomáhali. Minca však mala dve strany, mnohí ju zneužívali, keďže objavil sa po boku Matky Terezy bolo dobré pre politické kampane,“ hovorí Sebbaová.

Aj preto Matka Tereza nemala len priaznivcov. „Pri procese blahorečenia sa prala aj špinavá bielizeň a jej zlyhania,“ hovorí Inchausti. „Napríklad jeden z jej najväčších kritikov Christopher Hitchens stále poukazuje na to, že nevedla svoje útluky profesionálne. Kritika však mala skôr opačný efekt, že ju poľudšťila,“ dodáva. **PRAVDA, 3.8.2007**

Matka Tereza

Bola najslávnejšou mníškou sveta, aj keď sláva bola to posledné, po čom túžila. Napriek tomu ju však dokázala využiť v prospech svojej veci.

Malá usmievavá starenka priniesla na najchudobnejšie predmestia indickej Kalkaty nedostatkový tovar nádej. Aj preto získala Nobelovu cenu za mier.

„Vždy si spomeniem, ako ma vzala za ruku a na mojich prstoch vypočítavala podľa pasáže z Matúšovho evanjelia, v ktorom sa Ježiš stotožnil s hladnými, smädnými,

osamelými a väznenými. Čokoľvek ste urobili jednému z mojich bratov, mne ste urobili,“ spomína si pre Pravdu na stretnutie s Matkou Terezou Kathryn Spinková, autorka oficiálneho životopisu mníšky, ktorá s ňou strávila veľa času.

Matka Tereza vždy vedela, čo to znamená nepatriť k vyvoleným. Vlastným menom Agnes Gonxha Bjaxhiuová bola kresťanka medzi väčšinou moslimskými Albáncami, narodila sa v dnešnom Macedónsku ešte v časoch Osmanskej ríše. S Indiou

Sviatok sv. Ignáca z Loyoly

Približne 300 členov a priaznivcov Spoločnosti Ježišovej si v nedeľu v parku Jezuitského kaštieľa v Ivanke pre Dunaji, neďaleko Bratislavy pripomenulo sviatok patróna a zakladateľa jezuitov sv. Ignáca z Loyoly. Slávnosť bola spojená s bohoslužbou a koncertom speváckeho zboru Jána Pavla II. z Vajnora. Nechýbalo ani prvé predstavenie zbierky slovenských národných piesní naspievaných v latinčine.

Na spomínanej oslave sa okrem Spoločnosti Ježišovej podieľal aj Ústav dejín kresťanstva na Slovensku, Nadácia Jozefa Murgaša, Loyola centrum spirituality Svätého Ignáca v Ivanke pri Dunaji a vydavateľstvo Vochazy Carducci zo Spojených štátov amerických. Význam zakladateľa jezuitskej rehole svätého Ignáca z Loyoly pre dnešok zhrnul superior Jezuitského domu v Ivanke pri Dunaji páter Ján Ďurica nasledovne: „Stal sa učiteľom modlitby, cez duchovné cvičenia. Ktoré ostávajú veľkým požehnaním stále dosiaľ.“

Za počínom vydania unikátnej zbierky starých slovenských národných piesní v latinčine odprezentovaných na koncerte v Ivanke pri Dunaji stojí iniciátor dôstojný pán Ján Košiar. Pre Rádio Lumen uviedol, že sa dostal k objavu 270 takýchto piesní pozostalosti saleziánskeho kňaza Bystríka Muránskeho.

„To je zlomok celého diela Resonancia Tatara. Ozvena Tatier. Podľa mojich vedomostí toto dielo je výnimočné. On ešte ako študent si prebásnil slovenské ľudové a národné piesne do latinčiny. A toto tam ležalo v rukopise. Roky.“

Uvedená zbierka mohla vyjsť aj vďaka zásluhy historika Milana Ďuricu, folkloristu Ondreja Demu a amerického vydavateľa. **Andrea Eliášová**

Rádio Lumen, 30.7.2007

prvý raz prišla do kontaktu v Írsku, kde ako mníška začínala. Učila sa tam po anglicky, aby mohla odísť ako misionárka učiť deti na druhý koniec britského impéria. Jej osudom sa stali najchudobnejšie slumy Kalkaty.

„Každý, kto tam bol, nemohol na to miesto zabudnúť,“ hovorí Anne Sebbaová, britská spisovateľka a novinárka, ktorá o Matke Tereze napísala knihu Beyond the image. Vatikán ju použil pri procese blahoslavenia. **Andrej Matišák, Miloslav Surgoš, PRAVDA, 3.8.2007**